

A RÓZSADOMBI KINIZSI SPORTEGYESÜLET
ACHERON BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLY
1997. ÉVI KUTATÁSI JELENTÉSE

Budapest 1998. február

TARTALOM:

__Az Acheron Barlangkutató Szakosztály működése.....	3.
Feltáró kutatások a balatonedericsi Csodabogyós-barlangban.....	6.
A Molnár-hegyi viznyelő (É-i Bakony).....	13.
Szobakő-völgyi viznyelő (Balatongyörök).....	16.
Szobakő-völgyi Borz-lyuk-barlang.....	18.
Böjt-barlang.....	19.
Közreműködésünk a Szt.györgyhegyi "Jégbarlang" kutatásában.....	20.
Mátyás-hegyi-barlang.....	23.
Továbbkutatási lehetőségek kutatási területeinken.....	24.
1998. évi munkaterv.....	26.

Az Acheron Barlangkutató Szakosztály

Barlangkutató csoportunk 1982 óta működik, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat szervezeteként, átlagosan 20-25 fővel.

Elsősorban barlangok feltáró kutatásával foglalkozunk, hiszen - mint munkánk eredményei is igazolják - hazánkban még számos, eddig ismeretlen barlang, barlangszakasz felfedezésére van lehetőség. A konkrét kutatómunkát a barlangok térképezése, tudományos vizsgálata, ill. dokumentációk, publikációk készítése egészíti ki.

A barlangkutató népszerűsítése, valamint csoporttársaink ismereteinek bővítése érdekében túrákat is szervezünk hazai és külföldi barlangokba, hegységekbe, amelyek a társaság összekovácsolódását is szolgálják.

Tevékenységünket szabadidőnkben végezzük, alapvető költségeinket (felszerelés, utazás) pályázatok díjaiból és esetleg megbízásos munkákból próbáljuk fedezni.

Csoportgyűléseinket csütörtökönként, 18⁰⁰ órától a II. kerület Keleti Károly u. 15. sz. alatt rendelkezésünkre bocsátott irodahelyiségben tartjuk. Itt egyeztetjük a programokat, tájékoztatjuk egymást az elmúlt hétvégi eseményekről és a megbeszélések követően gyakran diavetítéseket is tartunk. Házi tanfolyamok keretében itt történik új tagjaink elméleti kiképzése is.

Tevékenyságunk és kutatásaink jelentősebb eredményeit (a teljesség igénye nélkül) röviden az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Új barlangok, barlangszakaszok felfedezése

A balatonedericsi **Csodabogyós-barlangot** 1990 őszén fedeztük fel. Azóta **3700m**-nyi hosszúságban feltárt járatrendszere a Dunántúl egyik legnagyobb és cseppkőképződményekben leggazdagabb barlangjává lépett elő. Ígéretes továbbkutatását kiemelt feladataink közé soroljuk.

Budapesten a **Mátyás-hegyi-barlangban** sokéves kitartó munkával **700m**-nyi új járatot fedeztünk fel, amelynek eredményeként a barlang hossza elérte a **4900 métert**.

A Keszthely melletti Cserszegtomaj község temetőjében kútásás közben **50 méter** mélyen megnyílt **Kútbarlangban** **10 éves** kutatómunka árán **1500m**-nyi új járatot tártunk fel, amely kialakulását és ásványkiktöltését tekintve geológiai kuriózumnak számít.

Szintén Cserszegtomajon, egy magánház kútjából jutottunk be az **Acheron-kútbarlang** **200m-es** folyosójába, amelynek igazi különlegességét az üregeket díszítő vasércből (!) képződött cseppkövek jelentik.

Ürömön egy felhagyott mészkőbánya hasadékan át fedeztük fel a **70m** mély, **200m** hosszú **Amfiteátrum-barlangot**, ahol korallszerű kristályképződmények között egy, a karsztvízszinten levő tóig jutottunk. A végponton egy szűkületen át egy újabb tavas terem látható, a munka ennek elérésére jelenleg is folyik.

Kevésbé látványos eredményeket hozó, de nagy energiát igénylő munkákat végeztünk, ill. végzünk az É-i Bakony (Zirc, Bakonybél) víznyelőinek bontásával, a Pilis-hegységben és az Aggteleki karsztvidéken is.

Térképezés és barlangdokumentációs munkáink

Mind az általunk felfedezett, mind pedig ezidáig feldolgozatlan barlangok térképezésére, dokumentatív feldolgozására nagy energiát fordítunk.

Működésünk során több száz barlang térképét készítettük el, amelyek közül néhány több kilométert is meghaladó hosszúságú. E munkák eredményeként számos önálló kiadvány is született (pl. a Magyarország barlangtérképei c. térképsorozat).

Dokumentációs munkánk kapcsán filmet készítettünk a balatonedericsi Csodabogyós-barlangról és a budai Mátyás-hegyi-barlangról, fotóanyagunk válogatását pedig többek között az 1989-ben megjelent Színes barlangvilág c. könyv tartalmazza.

Tudományos vizsgálatokkal elsősorban barlangklimatológiai, geológiai témakörben foglalkozunk, főleg a kutatási területeinken.

Sokéves adatsorral rendelkezünk a budai nagybarlangok klímavizsgálata terén, ami a Szemlő-hegyi-barlang légúti betegek számára kialakított terápiás hasznosításának megtervezéséhez is alapanyagot szolgáltatott.

A közelmúltban készítettünk tanulmányt Üröm község karsztvízrendszerének minőségi védelme érdekében, feltárva az ivóvízbázist is érintő szennyezőforrásokat.

Jó munkakapcsolatban vagyunk az Országos Természetvédelmi Hivatal, annak Barlangtani Intézetével és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulattal.

A barlangkutató csoportok közül elsősorban a cerszegtomaji Labirint, a Rózsadombi Kinizsi és a Salgótarjáni Hegymászó és Barlangkutató Klubbal működünk legtöbbit együtt.

Munkánkról és kutatási eredményeinkről minden évben részletes beszámoló jelentés, házi kivitelű "évkönyv" készül, amit a szakmai felügyeleti szervek részére is hivatalból megküldünk, valamint a tevékenységünkkel megismerkedni szándékozók számára is rendelkezésre áll.

FELTÁRÓ KUTATÁSOK A BALATONEDERICSI CSODABOGYÓS- BARLANGBAN

A barlangot 1990 őszén fedeztük fel, és azóta is rendszeresen végzett kutatómunkánk eredményeként a barlang hossza ez év végére elérte a 3700 métert, legmélyebb aknarendszerei pedig több helyen is a bejárat szintje alatti 100 - 112 méter mélységig nyúlnak. A tekintélyes méretű tektonikus hasadékok, aknák és termek egy részét dunántúli viszonylatban páratlanul gazdag cseppkőképződmények díszítik. Jelentőségére való tekintettel, javaslatunk alapján a Természetvédelmi Hivatal fokozottan védett barlanggá nyilvánította.

Kutatását - a fővárostól való nagy távolága miatt - főleg kutatótáborok alkalmával végezzük, de egy-egy speciális feladat (térképezés, klimamérés, állagmegóvás stb.) végrehajtására hétféle leszállásokat is szervezünk. Ilyen módon ez évben mintegy 25 napot töltöttünk a barlangnál, általában 15 -20 fő részvételével.

Colosseum-szakasz (Lustaság ág)

Ez évi legjelentősebb feltárási eredményünket áprilisi kutatótáborunk hozta, amikor a Salgótarjáni Hegymászóklub tagjainak közreműködésével sikerült felfedeznünk a 400 méteres hosszú kitévő, a barlang K-i periferiáján húzódó járatrendszer.

Felfedezése szinte véletlenül történt: az "52-es csapdája" nevű szakaszban

való bontás során később leszálló kutatótársaink, az aknarendszerbe való leereszkedés előtt, annak felső szakaszán kezdtek vizsgáldni és egy agyaglejtőn felmászva egy olyan nyílást találtak amely eddig ismeretlen részek felé vezetett.

Az első néhány tizméter megtétele után egyértelművé vált, hogy e járat nem csatlakozik be az eddig ismert részekbe, ezért minden lent levőt mozgósítottunk az új rész felderítésére. Az előrehaladás csak kötelek beszerelésével volt lehetséges, mivel tágas aknák során kellett leereszkednünk.

A cseppkövekkel diszes "Hófehérke szobácskája" után némi próbatételt jelentett az akkor még rendkívül szűk "Kolbászlapító", azonban egy 10, majd 12 méteres kötélereszkedés után a barlang talán legmonumentálisabb szakaszát pillanthattuk meg. A "Colosseum" 3 - 5 méter átmérőjű, 40 méter magas hasadékfolyosójában haladtunk előre, amely egy omladékheggyel ("Palánk") zárult. Ezen átmászva egy kb. 60 fokos dőlésű hasadék mentén képződött folyosóba jutottunk, amely igen szép fotótémát kínáló cseppkövei miatt a Fotós-ág nevet kapta.

E szakasz érdekessége, hogy az eddig ismert barlangrészekről teljesen új irányban (K-re) távolodik, így megismerésével a barlang vízszintes kiterjedése közel 300 méterre növekedett.

E barlangrész legmélyebb pontja -107 méteren található.

Májusban elvégeztük a térképezést, így láthatóvá vált, hogy a "Colosseum" a Feneketlen-hasadék - 52-es irányra illeszkedik.

Nyári és őszi kutatótáborunk alkalmával - a salgótarjáni hegymászók közreműködésével - újabb kürtöket másztunk ki, amely a Negatív-terem fellett húzódó, kb. 80 méteres "Zozó-ág" felfedezését eredményezte. E szakasz is omladékálfenekkel tagolt hasadékjellegűt mutat, egyik része

megközelítheti a felszint, mert gyökerek is mutatkoznak.

A "Colosseum" végén a "Palánk" alatt, októberben, nagy omladéktömbök között, rövid bontással kb. 15 méternyi szakaszba jutottunk, ahol a munkát érdemes folytatni. (Ez a végpont éri el a -107 méteres mélységet). Kutatás szempontjából biztató a "Fotós-ág" "Colosseumra" merőleges hasadéka is. A kereszthasadékok vizsgálata kulcsszerepet játszhat a szomszédos Szélikkel való összeköttetés kutatásában is.

A "Colosseum"-hoz való lejutás megkönnyítése érdekében kitágítottuk és betonozással stabilizáltuk a "Kolbászlapító" szűkületét és szelvénybővítést végeztünk a "Homok-terem" alatti kúszójáratban is. Az egyik aknába fémhágcsót építettünk be, és fix nitteket telepítettünk az egész aknarendszerbe.

A "Vetődéses-terem"-ben a Bársony-akna alatt októberben, egy omladékkal kitöltött, de erősen huzatóló, K-i irányba tartó kereszthasadékra figyeltünk fel. Bontását megkezdtük, amely során kb. 2 métert tudtunk előrejutni. A hasadék a már ismert, kb 20 m-re levő "Bezengő" felé tart, azonban feltételezhető, hogy lefelé mélyebb szintű járatok felé nyílnak meg belőle az út. A bontási hely könnyen megközelíthető (a bejáratától 15 - 20 perc) így itt a következőkben a munkát folytatni szeretnénk.

A "Rubik-akna" alján végzett bontás során egy mély aknába vezető, igen szűk hasadék nyílt meg. Sajnos oda lejutni még nem tudtunk, azonban remény van rá, hogy itt az "52-es" aknarendszerének eddig ismeretlen Ny-i folytatását sikerül elérni. A lejutás érdekében a szűkületet némileg tágítani kell és akkor karcsúbb kutatótársaink, megfelelő kötélbiztosítással talán

szó. ~~át~~ lehetnek a kérdéses ponton.

"Elfelejtett"-ág E szakasz egy részét már 1996-ban tártuk fel. A járat a "Nyomasztó-terem" Ny-i oldalában indul és éles kanyar után a teremmel párhuzamosan halad É-i irányban. Összhossza 30, vízszintes kiterjedése 20 méter. Az idén É-i végpontján, egy törmelékhalom tetején egy álfenék átbontásával "Z" alakú törésre illeszkedő járatba jutottunk, ahol erős huzat érezhető. A szűk hasadék lefelé tágul, omladék tölti ki. A bontást érdemes folytatni, de nehézséget jelent, hogy a kitermelt anyagot 4-5 méteres szűk szakaszon kell hátraszállítani.

Az ág bejáratának, a "Nyomasztó-terem"-ben, 3 méterrel feljebb egy új bejáratot nyitottunk, amely ha nem is tágasabb, de legalább nem kell benne derékszögű kanyarral megküzdeni.

Denevér-temető

A terem Észak felé végződő hasadékának tetején a törmelék szintjét süllyesztve egy aknaszerű nyílás vált láthatóvá, amely további bontással elérhető lesz. E hely kulcsfontosságú kutatási pont, ugyanis a barlang legészakibb végpontja és igen tekintélyes törésvonalra illeszkedik.

Az "52-es csapdája

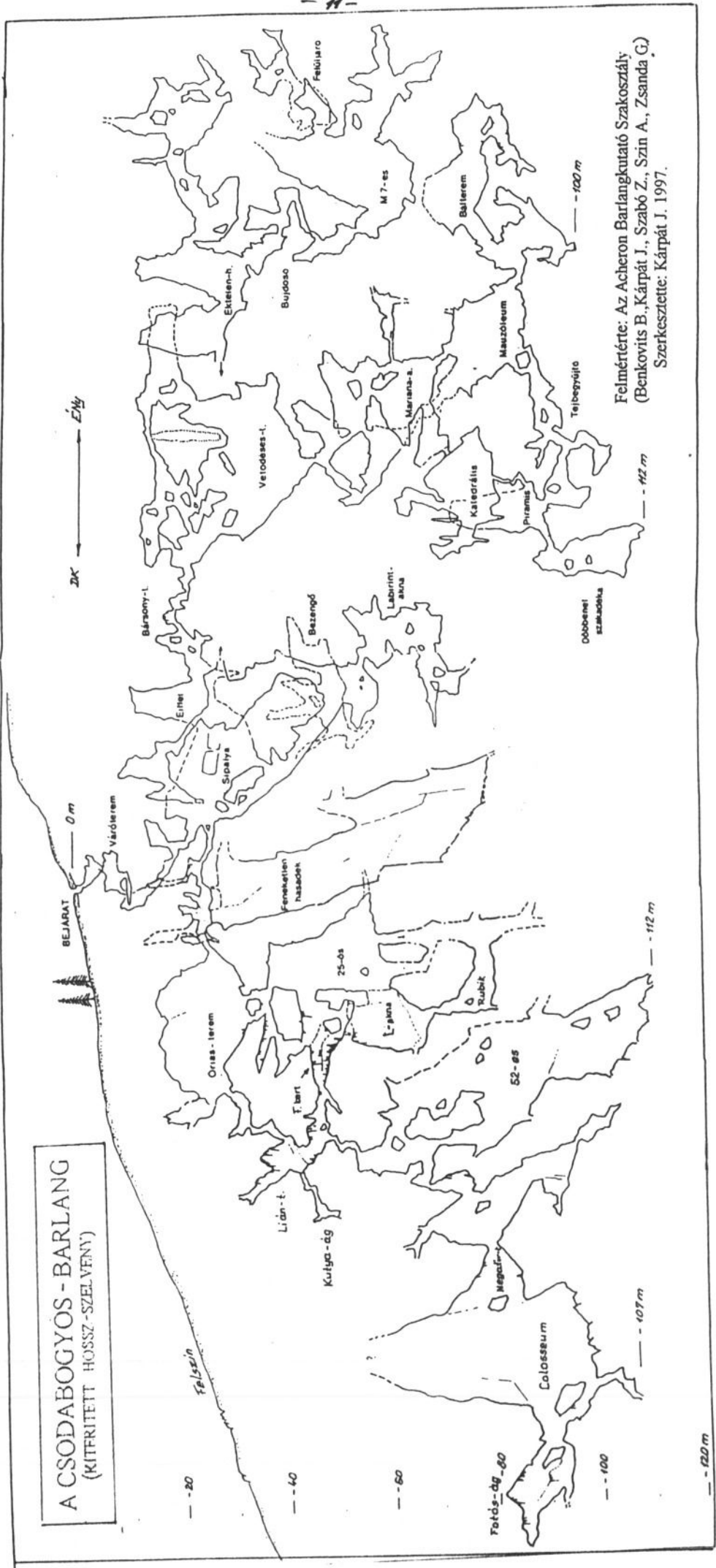
Az aknarendszer legmélyebb szakaszán, a -112 m-es végponttól K-re 15 méterre, attól 8 méterrel magasabban egy pár méteres kuszodán át 2x3 méteres terembe jutottunk. Innen a szálkőfal mentén, omladék között lelátni néhány métert. A beékelődött nagy kövek sikeres kiszedése esetén - tekintve, hogy a barlang egyik legmélyebb pontjáról van szó - a kutatás komoly mélységű szakaszok elérését eredményezheti.

Cseppkőalagút elágazása

E ponttól É-ra néhány méterre ferde kürtő magasodik, ahol kb. 4 méter magasra felmászva K-i irányban (Az Óriás-teremmel párhuzamosan) egy eddig ismeretlen hasadékba lehet belátni. Az agyagba ágyazott kövek kitermelésével a bejutás megkísérelhető, de ügyelni kell a felette levő omladék stabilitásának megőrzésére.

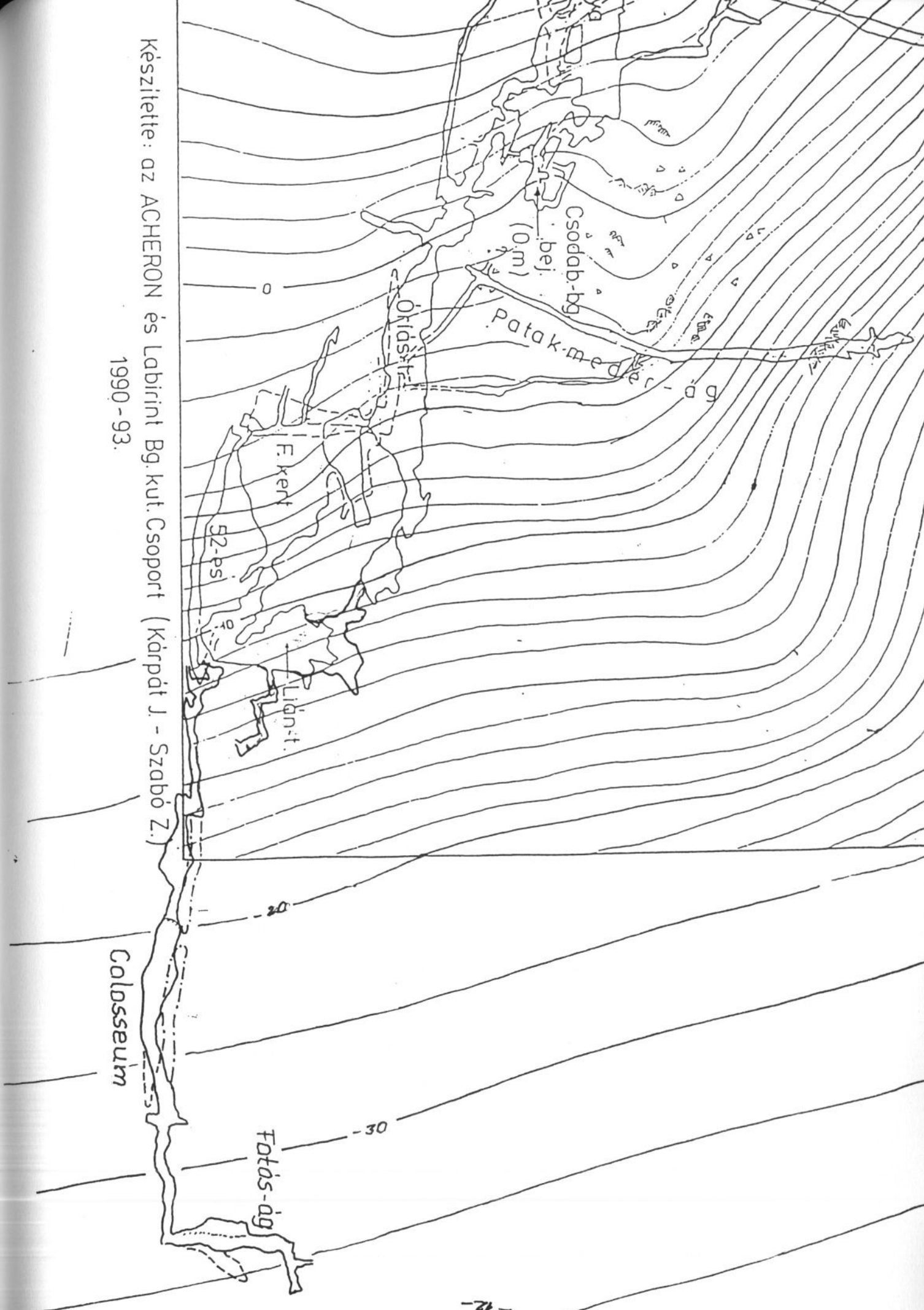
Kárpát József - Szin András - Zsanda Géza

A CSODABOGYÓS - BARLANG
(KITERJITT HOSSZ-SZELVENY)

Felmérte: Az Acheron Barlangkutató Szakosztály
(Benkóvits B., Kárpát J., Szabó Z., Szin A., Zsanda G.)
Szerkesztette: Kárpát J. 1997.

Készítette: az ACHERON és Labirint Bg.kut. Csoport (Kárpát J. - Szabó Z.)
1990-93.

A MOLNÁR-HEGYI VIZNYELŐK

1997. márciusában, Zirc - Kardosréttől Ény-ra, 1,5 km-re terepbejárás során hét viznyelőt, ill. karsztos eredetű berogyást derítettünk fel. A Molnár-hegy Ny-i nyergének térségében levő karsztjelenségek 410 - 450 m tszf. magasságban húzódnak, jól karsztosodó dachsteini-mészköből felépülő platón találhatók és megfigyeléseink szerint feltáró barlangkutatásra érdemesek.

1.SZ. VIZNYELŐ

A Molnár-hegy (423,0 m) csúcsától 265 fokra (Ny-ra) 750 méterre található, 448 méter tszf. magasságban, a villanypásztorral lekerített terület Dny-i sarkának közelében. A fejlett, vakvölgyszerű nyelőponthoz 200 méteres vizmosás vezet DK-i irányból. A nyelőponton meredekfalú berogyás alján, nagy kőtömbök között kisebb próbabontást végeztünk. A nyelő fejlettsége és nagy vizgyűjtőterülete (50.000 négyzetméter) indokolja a továbbkutatást.

2.A - 2.B VIZNYELŐ

A Molnár-hegy csúcsától 300 fokra (Ény-ra) található, szálerdőben, 410 m tszf. magasságban, egy eróziós völgy felső végét lefejezve. A 2.a berogyás az időszakosan aktív nyelőpont, meredekfalú, nagy kőtömbökkel határolt berogyás. Dny-ról 30 méteres vizmosás vezet hozzá. A b.jelű az előbbitől É-ra, 5 m-re található, szintén kőzetkibúvással és üregesedéssel. Valószínűleg a szomszédos, aktív nyelőjárat felszakadásával keletkezett. Kisebb próbabontás során kövek között üregesedést és huzatot is tapasztaltunk, kutatásra érdemes.

3.SZ. BEROGYÁS

A 2.sz. nyelőtől Ény-ra 100 méterre található, a villanypásztoron belül 20 méterrel, 425 m tszf. magasságban. A lapos, mindössze 1 m mély, akkumulált berogyásnak inkább csak dokumentációs jelentősége van.

4.SZ.BEROGYÁS

A Molnár-hegy csúcsától 280 fokra, a lapos nyeregben található., 415 m tszf. magasságban. Meredekfalú, 2 m mély, 3 m átmérőjű, tölcsérszerű berogyás, amelynek alján 1 méter mély, függőleges falú beszakadás található. Vizgyűjtőterülete jelenleg nincs, alján kemény vörösagyagkitöltés van, kőzetkibúvás, üregesedés nem látható.

5. SZ. VIZNYELŐ

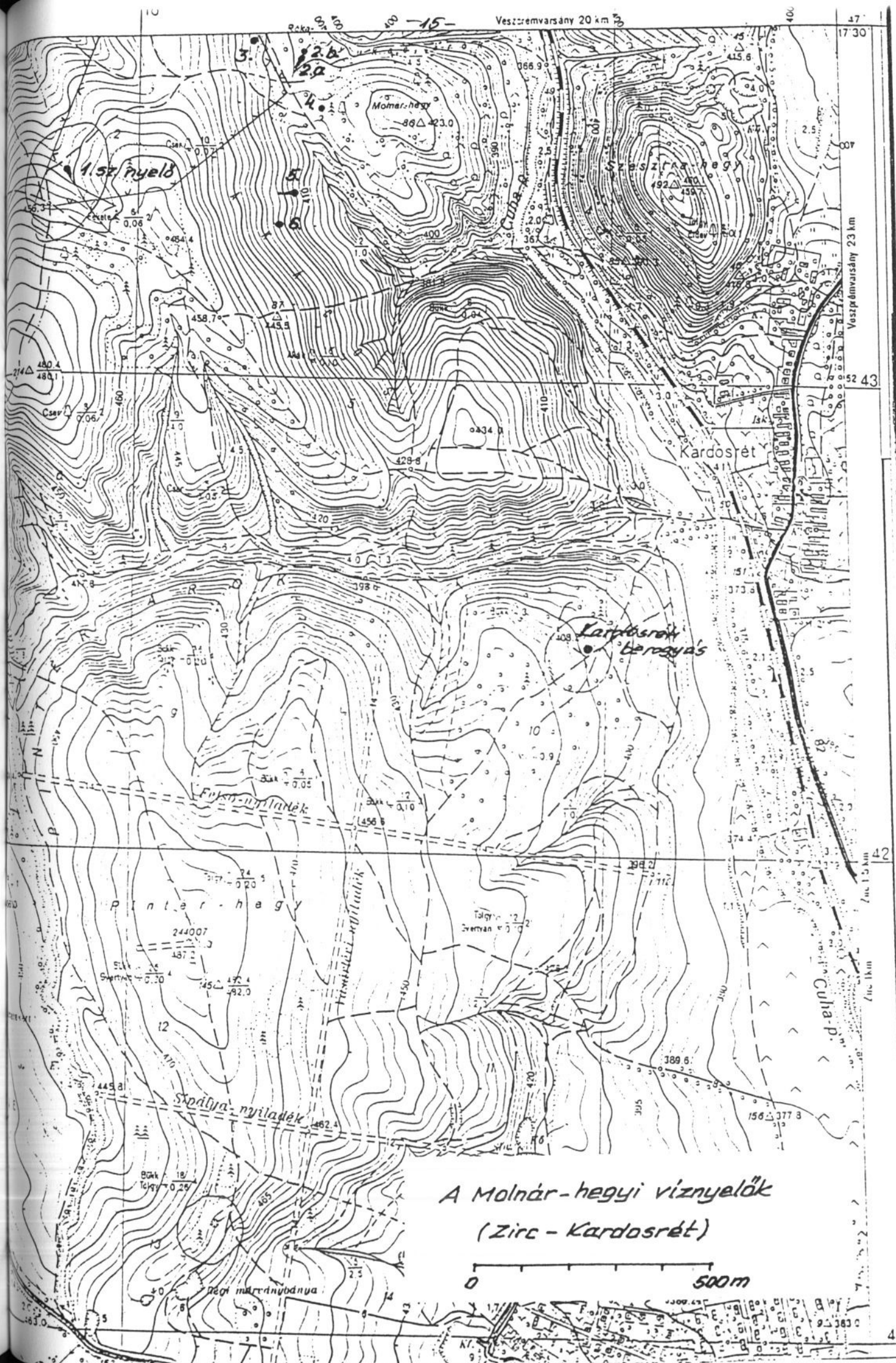
A Molnár-hegy csúcsától Dny-ra, 300 méterre található a hegyoldalon, 415 m tszf. magasságban.. Az 1,5 méter mély nyelőtölcsérben nagy mészkőtömbök között szűk nyelőlyuk indul. Ny-ról kb. 1 méter mély időszakos meder vezet hozzá. A nyelőponton a nagy tömbök közötti szűk nyílás alapján gyanítható, hogy szálkőzetben valószínűleg beszűkül. próbabontásra érdemes.

6.SZ. BEROGYÁS

Az 5.sz viznyelőtől DDNy-ra, 60 méterre helyezkedik el, kb 420 méter tszf. magasságban. Lapos, 1 m mély berogyás, kőzetkibúvás, nyelőlyuk benne nem látható, számottevő vizgyűjtőterülete nincs.

A területre 1998-ban néhány hétvégi kiszállást tervezünk a továbbkutatási lehetőségek alaposabb vizsgálata érdekében.

Kárpát József

A Molnár-hegyi víznyelők
(Zirc - Kardosrét)

0 500m

A SZOBAKŐ - VÖLGYI VIZNYELŐ (Balatongyörök)

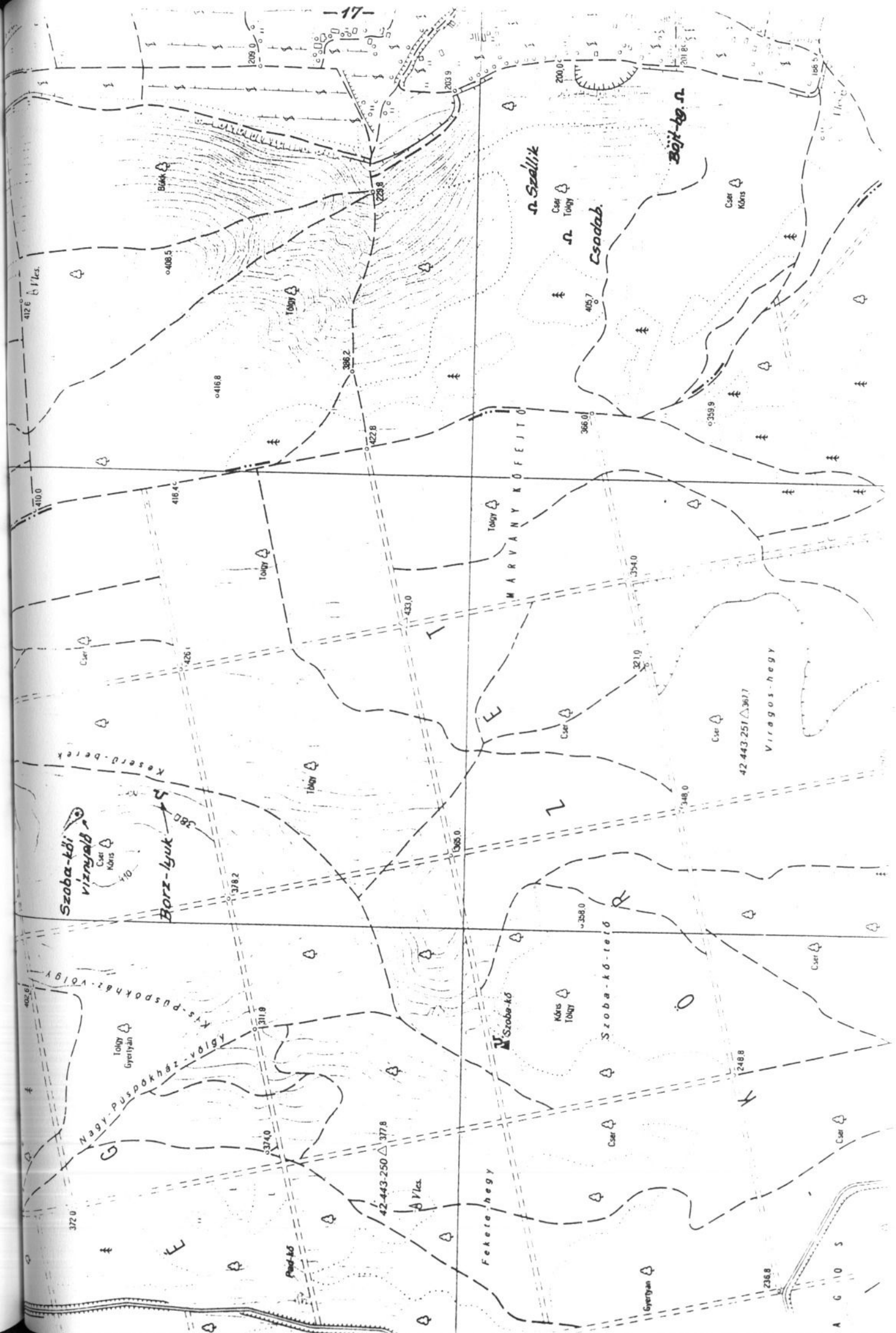
A Balatonedericsi-fennsiktól Ny-ra a Keserű-berek (Szobakő-völgy) egyik oldalvölgyének talpán 1997. nyarán egy új, eddig dokumentálatlan viznyelőt találtunk. (Helyét a mellékelt 1:10.000-es méretarányú topográfiai térképen ábrázoltuk).

A viznyelő a közismert Szoba-kő sziklaüregétől 30 fokra (ÉÉK-re) 1050 méter távolságra található, 375 m tszf. magasságban. Az aszimmetrikus berogyás a fővölgy egyik ÉNy-DK-i lefutású oldalvölgyét fejezi le, időszakosan aktív.

A nyelőtölcsér mélysége 4,5 méter, falai meredek, alján kisebb kőzetkibúvás látható. Kőzete felső-triász földolomit.

A nyelő alján októberben kisebb próbabontást végeztünk, amelynek során igen kemény vályogszerű kitöltést tapasztaltunk. Néhány kisebb megnyíló nyílásból élénk huzat volt érezhető. Mivel az eddig kutatott területtől távol van, és formakincse biztató, a munkát folytatni kívánjuk benne.

(K.J.)

Szoba-tői víznyalás
 Csér Körös

Borz-lyuk

MARVANYKÖFÉJTO

szállik

Csodab.

Borz-lyuk

Virágos-hegy

Fekete-hegy

Szoba-kő

A G 10 S

A SZOBAKŐ - VÖLGYI BORZ-LYUK

Az Edericsi-fennsiktól Ny-ra, a Szobakő-völgy Ny-i oldalában találtuk terepbejárás közben a kb. 6 m hosszú, lejtős barlangot. A barlang a Szobakői viznyelőtől D-re 250 méterre található, a völgytalp felett 8 méter relatív magasságban. (Tőle É-ra 40, ill. 100 méterre még két üreg található, amelyek azonban kutatás szempontjából jelentéktelenek).

A barlang kisebb sziklakibúvás tövében nyílik, meredeken lejtő bejáratral. A beljebb enyhébben lejtő folyosó, szépen oldott boltíves formát mutat, mintha hajdani forrásjárat lenne. A járat belső részei kúszva járhatók, végén is légrés látszik. Kitöltése laza, humuszos talaj, ami könnyen bontható. Mivel genetikailag hasonló üreget idáig nem láttunk, kutatása mind feltárás, mind pedig morfológiai szempontból is érdekes lehet. Benne októberben kisebb próbabontást végeztünk, a munka folytatásához három fő szükséges..

(K.J.)

A BALATONEDERICSI BÖJT - BARLANG

Az Edericsi-fennsík K-i lábánál a Márvány-kőfejtőtől D-re 200 m-re található barlangot három éve fedeztük fel. Bejárata a sziklafal tövében található, az erdő szélén haladó földút felett 15 m-rel magasabban, 220 m tszf. magasságban.

Bontását edericsi kutatótársainkkal az idén is folytattuk, a végpont álfenék talpszintsüllyesztésével. A hasadékszerűaknabarlang mélysége 14 méter, kitöltésében sok limonitkonkréciónak található. Az É-D-i irányú hasadékra illeszkedő akna alsó részéből keskeny repedés indul Dny-felé, ahol időnként erős légáramlás tapasztalható. Bontása csak az anyag csigapályával történő felszínredepozálásával lehetséges. Bár különösebben értékes cseppkőképződményei nincsenek, lezárását javasoljuk, ugyanis a lakott terület közelsége miatt, kalandvágyó gyermekek számára veszélyes lehet. Bejárásához célszerű kötélbiztosítást alkalmazni.

KÖZREMŰKÖDÉSÜNK A SZENTGYÖRGY-HEGYI "JÉGBARLANG" KUTATÁSÁBAN

Korabeli dokumentumok és helybeli lakosok elmondása szerint a Tapolca szomszédságában levő Szentgyörgy-hegyen, egy hasadék hajdan nagy barlangba vezetett, amelyben nyáron is jégképződmények voltak. Az üreget a múlt században leomló bazaltorgonák omladéka fedte el, de egy helyen a hideg huzat most is előtör. Ez a hely a hegy 415 m-es csúcsától 10 fokra, 800 méterre található, a kulcsosháztól Ny-ra 100 méterre.

A terület kutatását a szakmai támogatásunkkal 1997-ben megalakult sStyx csoport ősszel elkezdte, az akkor szervezett kétnapos bontási munkában szakosztályunk tagjai is résztvettek. Mivel részletes beszámoló a munkákról a Styx csoport jelentésében készül, itt csak rövid összefoglalót adunk. (A területen Eszterhás I. végzett korábban méréseket és barlangkataszterezést, de feltárási kísérletek nem történtek).

A bontást a bazalttömbök között levő mélyedésben kezdtük meg, ahol a légáramlás is legerősebb. Kétnapi bontással kb. 2,5 métert sikerült leásni, az egyre nagyobb méretű tömbök között.

A tömbök közül 3 - 5 fokosnál magasabb külszíni hőmérséklet esetén, kifelé húzó, nagyhozamú hideg levegő áramlik a szabadba. Fagyos időszakban e hegylábiként funkcionáló szelelőnyílás befelé húz.

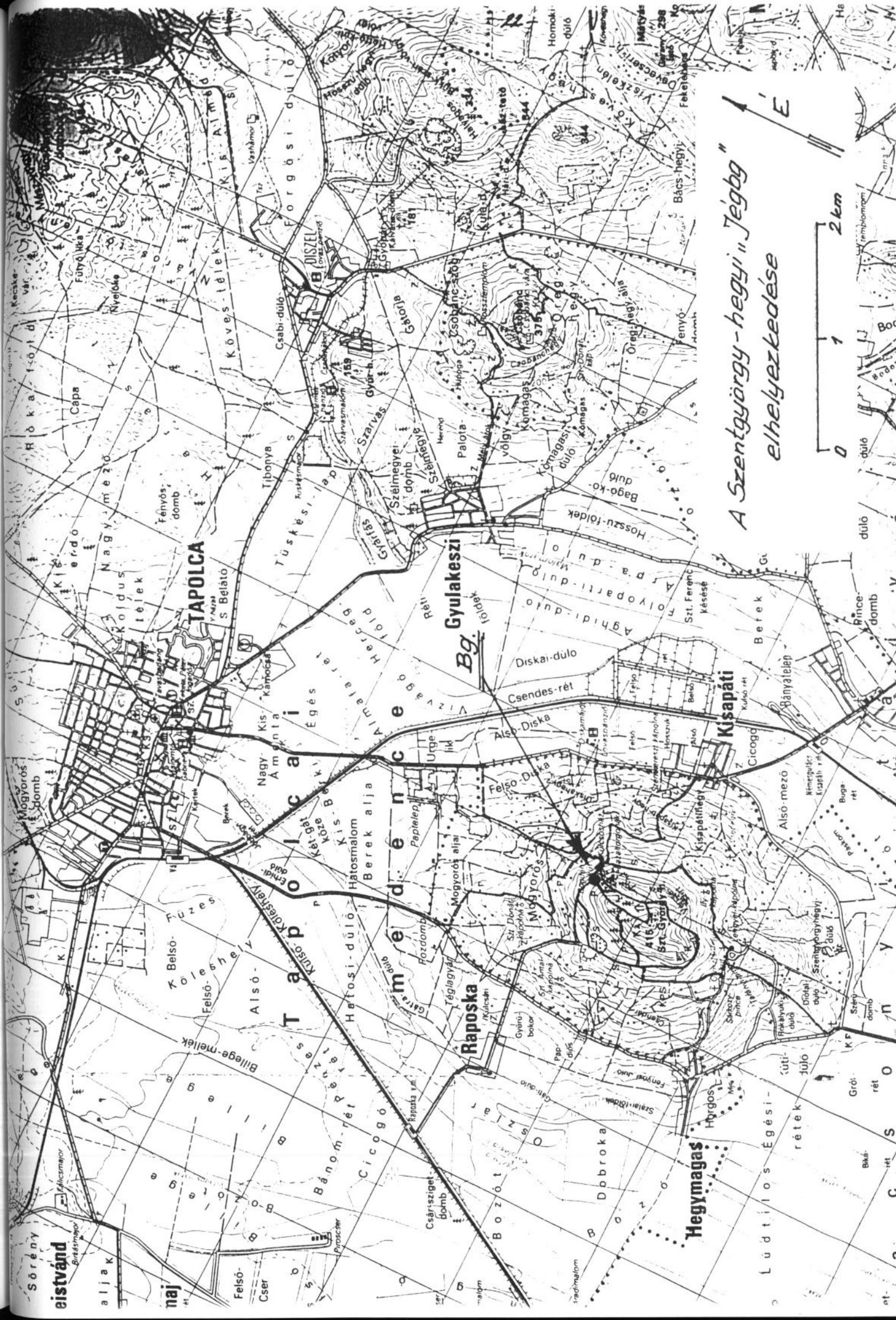
Természetesen az is elképzelhető, hogy a hideg levegőt a téli behúzó légáram által lehűlt nagy fajlagos felületű és fajhőjű bazalttörmelék szolgáltatja. Így - barlang léte nélkül is - az omladékban áramló levegő a hegylábi típusú barlangokra jellemző szezonális mutatót mutat.

Az omladék (az említett nagy felület miatt jobban át tud hűlni, mintha ott

barlangjáratok lennének. Hidegtároló képessége igen nagy, így könnyen érthető hogy nyári légjáráskor az alul távozó légtömeg mitől lesz ilyen alacsony hőmérsékletű. A feltáró munkák mellett igen érdekes klimatológiai mérésorozat végzésére is lehetőség kínálkozik.

Mindenesetre az üreg létének kérdésére egyértelmű választ csak bontások tavaszra tervezett folytatása adhat.

Kárpát József

A Szentgyörgy-hegyi „Jeggy”
elhelyezkedése

Sörény
eistvánd

naj

Hegymagas

Raposka

Kispáti

Gyulakeszi
Bg.

TAPOLCA

KÖZREMŰKÖDÉSÜNK A MÁTYÁS - HEGYI - BARLANG KUTATÁSÁBAN

A Mátyás-hegyi-barlangot 1982 óta kutatjuk, és elvégeztük teljes térképezését is. Sajnos a Természetvédelmi Igazgatóság adminisztratív okok miatt (jelentés késedelmes megadása) kutatási engedélyünket visszavonta és azt több kérelemben is próbáltuk megújítani azóta. Amíg sikerül az engedélyt megszerezni, a jelenleg kutatási engedéllyel rendelkező Vass Imre csoporttal együttműködve végzünk leszállásokat, kutatásokat.

A továbbkutatások egyik fő iránya a szomszédos Pál-völgyi-barlanggal való összeköttetés felefedezésére irányul, ennek érdekében a Természetbarát-barát szakaszban végeztünk próbabontásokat. Nagy energiákat fordítottunk az Elefánttól DK-re levő "fehér folt"-ban feltételezett járatok feltárására is, amely az említett termetől DK-re egy 10 m-es kis szakasz megismerését eredményezte.

A barlangban a kutatások mellett rendszeresen szervezünk edzőtúrákat és a barlangkutatás népszerűsítése érdekében olykor érdeklődőket is kalauzolunk.

TOVÁBBKUTATÁSI LEHETŐSÉGEK KUTATÁSI TERÜLETEINKEN

Tagtársaink véleményei, tapasztalatai alapján kutatási területeink vonatkozásában mindazokról a helyekről, barlangszakaszokról, amelyek továbbkutatásra érdemesnek látszanak, listát készítettünk.

E felsorolás elősegíti munkáink terevezését és biztosítja, hogy a tapasztalatok ne merüljenek feledésbe. A listát rendszeresen felújítjuk, ill. kiegészítjük. Ahol szükséges, megadtuk az adott helyről legtöbb információval rendelkező kutatótársunk nevét is.

Balatonedercsi Csodabogyós-barlang

- A Denevér-temető É-i végpontja
- A Labirint-akna alja
- Elfelejtett-ág (Szin A.)
- Eiffel-torony hasadék Ny-i folytatása (Szin A.)
- A Bezengő Csomagoló nevű végpontja (Zsanda G.)
- A Bál-terem É-i vége, ill. alja (Zsanda G.)
- Az 52-es mélypontjától K-re 15 m-re levő végpont (Zsanda G.).
- A Colosseum, Palánk alatt feltárt járat végpontja
- A Roland-akna alja (Sárosi R.)
- A Bársony-fülke alatti akna alja le, és K felé
- A Kis-travi alján K-re induló járat folytatása
- A Fotós-ág végponti zónája (Benkovics B.)
- Kürtömászások a Lustaság-ágban (Buda L. - Lukács A.)
- Polip és Ingajárat térsége (Szin A. - Zsanda G.)
- A Bujdosó és Tükör-terem zónája

- A Rubik-akna aljának hasadéka
- A Cseppkőalagút elágazásánál fefelé és lefelé

A Balatonedericsi - fennsík egyéb karsztobjektumai

- A Böjt-barlang (B.edericsi kutatótársainkkal)
- Füstölős-barlang
- A Szél-lik átvizsgálása, együttműködve a tapolcai kutatókkal
- A Márvány kőfejtő feletti mészkőkibúvás részletes vizsgálata (főleg 250 - 320 m tszf. magasság között)
- A Sipos-torok környéki barlangindikációk (Benkovics - Molnár Gy.)
- Barlangindikációk az Ederics - Nemesvita feletti zónában a Csodabogyós-barlang-tól É-ra 2-3 km-re (Dianovszky T.)
- Szobakő-völgyi viznyelő
- Szobakő-völgyi Borz-lyuk

Bakony-hegység

- A Molnár-hegyi viznyelők próbabontásának folytatása
- A Márvány-árki viznyelő bontásának megújítása
- A Kiszépalmai viznyelő-barlang ismételt átvizsgálása (Szin A.)

Budai-hegység, Pilis

- A Mátyás-hegyi-barlang Természetbarát-szakasz és az Elefánt térsége (a Vass Imre csoporttal együttműködve)
- A Klastrompusztai barlangindikációk
- A Pilis-oldal átvizsgálása

1997. december

AZ ACHERON BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLY 1998. ÉVI MUNKATERVE

A korábbi évekhez hasonlóan jövőre is elsősorban a feltáró barlangkutatásra és a kutatott barlangok dokumentációs feldolgozására kívánjuk helyezni a hangsúlyt. A kutatómunkák mellett hazai és külföldi karszterületekre túrákat is szervezünk, a barlangkutatás népszerű és tagtársaink továbbképzése érdekében.

BALATONEDERICSI-FENNSIK

Csodabogyós-barlang

A barlangot felfedezése óta, hét éve kutatjuk és gondozzuk, amelynek eredményeként hos- elérte a 3800 métert. Teljeskörű feltáró kutatását és térképezését elsősorban kutatótáborok- alkalmával folytatjuk a Salgótarjáni Hegymászóklub és az újonnan alakult helyi Styx csop- közreműködésével.

Kiemelt feladatként kezeljük az 1997-ben feltárt, kb.500 méteres Colosseum-szakasz, az- és a mélyzónák kutatását és tovább végezzük a klimaméréseket és dokumentációs munká- Terveink alapján a részleges turisztikai hasznosítást a Természetvédelmi Hivatal jóváhagy- ennek megvalósításán a balatonedericsi Önkormányzattal és helyi kutatótársainkkal együttműködve dolgozunk.

Böjt-barlang

A fennsík lábánál, általunk 1995-ben felfedezett, 14 m mély barlang további bontásra- érdemesnek látszik, a munkákat itt helyi kutatótársainkkal folytatni kívánjuk.

Szoba-kő-völgyi Borz-lyuk

Az 5 méter hosszú, csőszerű oldott falú barlangot a közelmúltban fedeztük fel. Próbabont- szeretnénk kezdeni, mivel a kitöltés könnyen kitermelhető és felette légrés látszik.

Szoba-kő-völgyi viznyelő

Nagy vízgyűjtőterületű, markáns berogyás, amelynek alaposabb megkutatását tavaszi- kutatótáborunkban tervezzük. A fentieken túlmenően folytatjuk a térségben a további- taerepbejárásokat.

BUDAI-HEGYSÉG és PILIS

Mátyás-hegyi-barlang

Bontásainkat a Természet-barát-szakaszban és térségében a Vass Imre csoporttal együttműködve tervezzük. (A jelenleg 4800 méter hosszú barlang kutatását, térképezését és természetvédelmi gondozását 14 éve végezzük, azonban a Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság - jelentés késedelmes leadása miatt - kutatási engedélyünket visszavonta. Az engedélyt szeretnénk felújítani, csakúgy, mint az ürömi Amfiteátrum barlangjaira.

József-hegyi-barlang

A hazánk legszebb ásványképződményeit rejtő 4800 méter hosszú barlang feltáró kutatását a Rózsadombi Kinizsi szeretné megújítani, szakosztályunk közreműködésével. .

Csévi szirtek (Pilis)

Terepbejárás során Klastrompuszta közelében két barlangindikációt derítettünk fel, amelyek próbabontását szeretnénk megkezdeni.

A terület átvizsgálását és barlangkataszter-kiegészítését folytatjuk.

Solymári Ördög-lyuk

A több csoporthoz szervezett összefogásával szervezett térképezést két éve kezdtük meg, amelynek során 1200 méternyi szakasz felmérését sikerült elvégezni. Célszerű lenne az idén befejezni a térképet.

BAKONY-HEGYSÉG

Márványárki 1.sz. víznyelő

A monumentális víznyelő a Kőrös-hegytől Ény-ra 2 km-re található. Bontását 5 éve már elkezdtük, azonban a nagy esőzések és suvadások miatt az abbamaradt. Mivel a munka a fejlett, jól karsztosodó dachsteini típusú júramészköben levő nyelőben ígéretesnek látszik, intenzív újrabontására a nyáron kb. 6-7 napot tervezünk.

Molnár-hegyi víznyelők

A Borzavár és Zirc között idén felderített nyelők és berogyások próbabontását megkezdtük, a munkát néhány hétvégi kiszállás során szeretnénk folytatni.

EGYÉB TEVÉKENYSÉG

Ez évben is több kutatótábort szervezünk, amelyekből egy várhatóan tiznapos lesz, a Csodabogyós-barlangnál, szintén ott két, egyenként egyhetes őszi, ill. tavaszi tábor szervezünk és néhány hétvégi, esetleg háromnapos kiszállást. Hétvégéken elsősorban a budai, ill. pilisi területeken szeretnénk tevékenykedni.

Túrák szervezése (külön terv szerint) hazai és külföldi karsztvidékekre. (Pl. Romániába, a Ciur-ponor-bg.-ba, Ausztriába stb.).

Tagtársaink alapfokú oktatását folytatjuk, ill. házi barlangtérképezési tanfolyamot szervezünk, amin esetleg más csoportok is képviseltetik magukat. Az együttműködést továbbra is szeretnénk fenntartani A Rózsadombi Kinizsi, a Salgótarjáni Hegymászó Club, a Styx- és Vass Imre csoportok tagjaival.

A dokumentációkészítés terén kutatási területeink térkép- és fotódokumentációját szeretnénk kiegészíteni, a Csodabogyós-barlangról és az Amfiteátrum-barlangról pedig videofilmet szeretnénk készíteni.

Éves munkánkról - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a Természetvédelmi Hivatal és az MKBT felé részletes kutatási jelentésben fogunk beszámolni.

Kárpát József
Acheron Barlangkutató Szó. vez.

Budapest 1997. november 28.